5

DepED
DEPARTMENT OF EDUCATION

Sagutang Papel ng Pagkatuto sa Araling Panlipunan

Kuwarter 1

Aralin 7

PAG-AARI NG PAMAHALAAN
HINDI IPINAGBIBILI

Sagutang Papel ng Pagkatuto sa Araling Panlipunan Baitang 5
Kuwarter 1: Aralin 7 (Linggo 7)
TP 2024-2025

Ang materyal na ito ay inilaan para sa paggamit ng mga guro ng DepEd sa pagpapatupad ng MATATAG K to 10 Curriculum sa taong panuruang 2024-2025. Layunin nitong mailahad ang nilalaman ng kurikulum, pamantayan, at mga kasanayang dapat malinang sa mga aralin. Ang anomang walang pahintulot na pagpapalathala, pamamahagi, pagmomodipika, at paggamit ay mahigpit na ipinagbabawal at may karampatang legal na katumbas na aksiyon.

Ang mga nahiram na nilalaman na kasama sa materyales na ito ay pag-aari ng mga may karapatang-sipi. Ginawa ang lahat upang malaman ang pinagmulan at makahingi ng permiso na magamit ang mga ito mula sa nagmamay-ari ng karapatang-sipi. Ang mga tagapaglathala at pangkat ng tagabuo ay walang anomang karapatan sa pagmamay-ari para sa mga ito.

Mga Tagabuo

Manunulat:
Ever Bryan A. De Asis (Canumay East Elementary School)

Tagasuri:
Marivic M. Pimentel, Ph.D. (Philippine Normal University – Manila)

Mga Tagapamahala

Philippine Normal University
Research Center for Teacher Quality
SiMERR National Research Centre

Ang bawat pag-iingat ay ginawa upang masigurado ang katiyakan ng mga impormasyong nakapaloob sa materyales na ito. Para sa mga katanungan o fidbak, maaaring sumulat o tumawag sa Tanggapan ng Direktor ng *Bureau of Learning Resources* sa mga numero ng telepono (02) 8634-1072 and 8631-6922 o mag-email sa blr.od@deped.gov.ph

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Araling Panlipunan	**Kuwarter**	1
Bilang ng Aralin	7	**Petsa**	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pangkapaligiran at Kalidad ng Pamumuhay ng Tao Teknolohiya at Ekonomiya ng Lipunang Maritime Panloob at Panlabas na Kalakalan		
Pangalan:		**Baitang at Pangkat:**	

I. Gawain #1: Balik-Aral

II. Layunin: Nasusuri ang mga sinaunang bayang Pilipino batay sa organisasyong
panlipunan at pampolitika.

III. Mga Kailangang Materyales:
- kuwaderno at ballpen

IV. Panuto: Iguhit ang masayang mukha 😊 sa patlang kung ang pahayag ay wasto at iguhit naman ang malungkot na mukha ☹ sa patlang kung di wasto.

_____ 1. Maginoo o datu ang itinuturing na pinakamataas na antas ng tao sa lipunang Tagalog at Bisaya noong sinaunang kabihasnang Pilipino.

_____ 2. Mayroon ng sariling sistemang panlipunan at pampolitika ang mga Pilipino bago pa dumating ang mga Espanyol.

_____ 3. Marami sa timawa ay mga kasapi ng pangkat na ito ay pawang galing sa pangkat ng maharlika at sila rin ay pinakamahuhusay na mandirigma.

_____ 4. Tungkulin ng mga bagani na gawing alipin niya ang mga batang naulila at walang kumupkop na kamag-anak lalo na sa mga wala ng kumakalinga
dahil sa digmaan.

_____ 5. Kababaihan ang nagsilbing mga espirituwal na pinuno ng sinaunang lipunang Pilipino sa katauhan ng mga katalonan at babaylan.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Araling Panlipunan	**Kuwarter**	1
Bilang ng Aralin	7	**Petsa**	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pangkapaligiran at Kalidad ng Pamumuhay ng Tao Teknolohiya at Ekonomiya ng Lipunang Maritime Panloob at Panlabas na Kalakalan		
Pangalan:		**Baitang at Pangkat:**	

I. Gawain Bilang #2: Punan Mo Ako!

II. Layunin: Nasusuri ang mga sinaunang bayang Pilipino batay sa organisasyong
panlipunan at pampolitika.

III. Mga Kailangang Materyales:

- kuwaderno at ballpen

IV. Panuto: Punan mo ako (#Suriin at Kumpletuhin ang Talahanayan)

Punan ang talahanayan ayon sa hinihinging konsepto ng karapatan at tungkulin ng uri o antas sa sinaunang lipunang Pilipino.

ANTAS SA LIPUNAN	KARAPATAN	TUNGKULIN
1. Maginoo		
2. Maharlika at Timawa		
3. Alipin a. Namamahay b. Saguiguilid		

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Araling Panlipunan	**Kuwarter**	1
Bilang ng Aralin	7	**Petsa**	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pangkapaligiran at Kalidad ng Pamumuhay ng Tao Teknolohiya at Ekonomiya ng Lipunang Maritime Panloob at Panlabas na Kalakalan		
Pangalan:		**Baitang at Pangkat:**	

I. Gawain Bilang #3: Punan Mo Ako!

II. Mga Layunin:

1. Natatalakay ang konsepto ng mga teknolohiya ng sinaunang Pilipino
2. Naihahambing ang mga teknolohiya ng mga sinaunang Pilipino ayon iba't ibang yugto o panahon ng bato
3. Natatalakay ang gawaing pang-ekonomiko partikular ang pakikipagkalakalan sa loob at labas ng bansa.

III. Mga Kailangang Materyales:

- kuwaderno at ballpen

IV. Panuto: Buoin mo ang mga salita ayon sa paglalarawan ng pangungusap. Isulat sa sagutang papel.

1. **P _ E H _ S T_ R _ K O**
Tumutukoy sa panahon kung kailan hindi pa naisusulat ang kasaysayan.

2. **T E _ N _ L _ H _ Y A**
Tumutukoy sa mga kagamitan na ginagamit o nadebelop upang mapadali ang paraan ng pamumuhay ng mga tao.

3. **K _ L A K _ L A N**
Tumutukoy sa palitan ng mga produkto at serbisyo. Napapaloob rin dito ang pagtitinda at pagbili ng mga kalakal o paninda.

4. **K _ T _ T O H _ N A N**
Tumutukoy sa tunay na pangyayari at ebidensiyang nagpapatunay nito.

5. **O _ I N Y _ N**
Tumutukoy sa haka-haka o palagay ng mga tao o manunulat. Maaaring wala itong tunay na batayan.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Araling Panlipunan	**Kuwarter**	1
Bilang ng Aralin	7	**Petsa**	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pangkapaligiran at Kalidad ng Pamumuhay ng Tao Teknolohiya at Ekonomiya ng Lipunang Maritime Panloob at Panlabas na Kalakalan		
Pangalan:		**Baitang at Pangkat:**	

I. Gawain Bilang #4: Panahon Na!

II. Mga Layunin: Naihahambing ang mga teknolohiya ng mga sinaunang Pilipino ayon sa iba't ibang yugto o panahon ng bato.

III. Mga Kailangang Materyales:

- kuwaderno at ballpen

IV. Panuto: Basahin ang mga pangungusap at tukuyin kung ito ba ay naaayon sa

Panahong Paleolitiko o **Panahong Neolitiko** sa sinaunang lipunang Pilipino.

_____1. Nabuhay ang *Tabon Man*.

_____2. Nanirahan ang mga tao sa mga yungib.

_____3. Natutong magsaka at maghayupan ang mga sinaunang Pilipino.

_____4. Nanirahan ang mga tao sa tabi ng mga dagat at ilog.

_____5. Nagkaroon ng espesyalisasyon sa paggawa ang mga tao.

_____6. Naging permanente ang paninirahan ng mga tao.

_____7. Natutong gumawa ng banga at palayok ang mga sinaunang Pilipino.

_____8. Gumamit ang mga tao ng magagaspang na kasangkapang bato.

_____9. Nakagawa ang mga talim ng sibat, gulok, kutsilyo at iba pang sandata.

_____10. Nakagawa ng mga palayok at mga banga na ginamit bilang imbakan ng mga sobrang pagkain.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Araling Panlipunan	**Kuwarter**	1
Bilang ng Aralin	7	**Petsa**	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pangkapaligiran at Kalidad ng Pamumuhay ng Tao Teknolohiya at Ekonomiya ng Lipunang Maritime Panloob at Panlabas na Kalakalan		
Pangalan:		**Baitang at Pangkat:**	

I. Gawain Bilang #5: Hinto-Tiyakin-Alamin

II. **Mga Layunin:** Napahahalagahan ang papel na ginampanan ng mga teknolohiya ng mga sinaunang Pilipino ayon iba't ibang yugto o panahon ng bato.

III. Mga Kailangang Materyales:

- kuwaderno at ballpen

IV. Panuto: Ibigay ang mga sumusunod na kasagutan. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

Hinto-Tiyakin-Alamin (#Dapat Alam Mo)

- Ano-anong produktong pangkalakalan ang ginawa ng ating mga ninuno?

  _____
  _____
  _____

- May kontribusyon ba ng mga ito sa pagbuo ng sinaunang kabihasnan? Ipaliwanag.

  _____
  _____
  _____

- Ano-anong bansa ang nakipagkalakalan sa ating mga ninuno?

  _____
  _____
  _____

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Araling Panlipunan	**Kuwarter**	1
Bilang ng Aralin	7	**Petsa**	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pangkapaligiran at Kalidad ng Pamumuhay ng Tao Teknolohiya at Ekonomiya ng Lipunang Maritime Panloob at Panlabas na Kalakalan		
Pangalan:		**Baitang at Pangkat:**	

I. Gawain Bilang #6: Katotohanan o Opinyon (#Katotohanan at Opinyon)

II. **Mga Layunin:**

1. Napahahalagahan ang papel na ginampanan ng mga teknolohiya ng mga sinaunang Pilipino ayon iba't ibang yugto o panahon ng bato.
2. Natatalakay ang gawaing pang-ekonomiya partikular ang pakikipagkalakalan sa loob at labas ng bansa.

III. Mga Kailangang Materyales:

- kuwaderno at ballpen

IV. Panuto: Sa bahaging ito, ang mga mag-aaral ay kanilang isusulat sa patlang ang **K** kung ang pahayag ay tumutukoy sa katotohanan at **O** naman kung ito ay opinyon.

_____**1.** Masipag ang ating mga ninuno.

_____**2.** Ang mga ninuno natin ay nakipagkalakalan para sa tela.

_____**3.** Ang mga bundok noon ay sagana sa ginto.

_____**4.** Nagbubungkal ng lupa ang ating mga ninuno.

_____**5.** Mahusay ang Sistema ng patubig ng mga sinaunang Pilipino.

_____**6.** Nanghuli at nag-alaga ang mga ninuno natin ng mga hayop.

_____**7.** Gumawa ng kagamitan sa pangingisda ang mga ninuno natin.

_____**8.** Pinakinis na mga bato ang ginamit ng ating mga ninuno sa paggawa ng ilang bagay.

_____**9.** Maraming likas na yaman ang nasayang at hindi napakinabangan ng ating mga ninuno.

_____**10.** Sapat ang likas na yaman ng ating bansa noon upang matugunan ang mga pangangailangan ng ating mga ninuno.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Araling Panlipunan	**Kuwarter**	1
Bilang ng Aralin	7	**Petsa**	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pangkapaligiran at Kalidad ng Pamumuhay ng Tao Teknolohiya at Ekonomiya ng Lipunang Maritime Panloob at Panlabas na Kalakalan		
Pangalan:		**Baitang at Pangkat:**	

I. Gawain Bilang #7: Kabutihang Dulot (#Ilista mo!)

II. **Mga Layunin:**

1. Natatalakay ang gawaing pang-ekonomiko partikular ang pakikipagkalakalan sa loob at labas ng bansa.
2. Nasusuri ang iba't ibang bansa na nakipagkalakalan dala ang kanilang produkto kapalit ang sariling produkto ng ating bansa.

III. Mga Kailangang Materyales:

- kuwaderno at ballpen

IV. Panuto: Sa bahaging ito, kailangang itala ang mga produktong hatid ng mga
dayuhang bansa kung saan nakipagkalakalan ang ating mga ninuno.

Bilang	Arabia	Tsina	India
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Araling Panlipunan	**Kuwarter**	1
Bilang ng Aralin	7	**Petsa**	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pangkapaligiran at Kalidad ng Pamumuhay ng Tao Teknolohiya at Ekonomiya ng Lipunang Maritime Panloob at Panlabas na Kalakalan		
Pangalan:		**Baitang at Pangkat:**	

I. Gawain Bilang #8: A-B-C (Talaan ng Karunungan)

II. **Mga Layunin:** Napahahalagahan ang papel na ginampanan ng mga teknolohiya ng mga sinaunang Pilipino ayon iba't ibang yugto o panahon ng bato.

III. Mga Kailangang Materyales:

- kuwaderno at ballpen

IV. Panuto: Sa bahaging ito, sasagutan ng mga mag-aaral ang talaan ng karunungan.
Gawing gabay ang makikitang tsart.

A. Bagay na natutuhan sa aralin	**B. Ideyang nalinawan ka mula sa dati mong nalalaman dito**	**C. Bagay na naranasan mo na may ugnayan sa aralin**
1 _____ _____ **2** _____ _____ **3** _____ _____	**1** _____ _____ **2** _____ _____ **3** _____ _____	**1** _____ _____ **2** _____ _____ **3** _____ _____

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

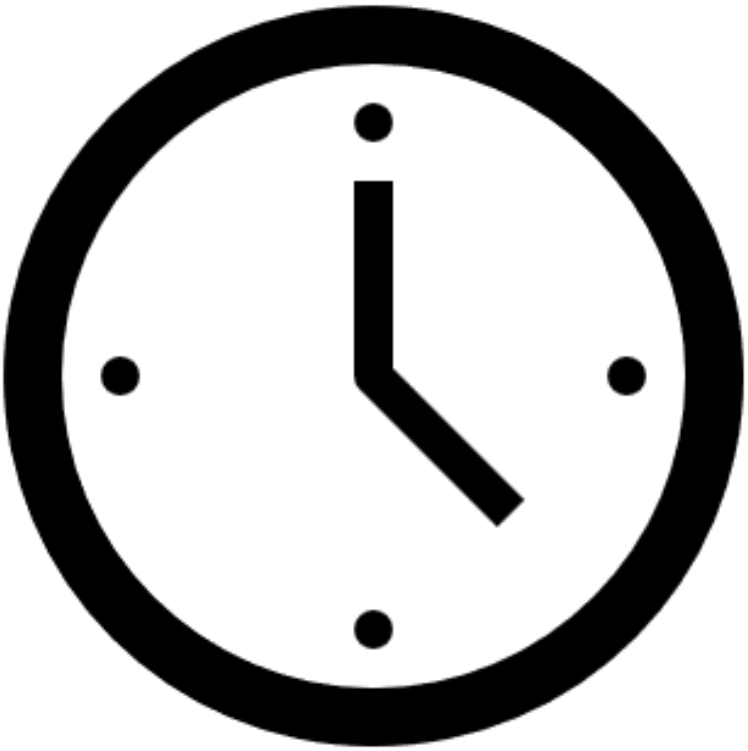
Asignatura	Araling Panlipunan	**Kuwarter**	1
Bilang ng Aralin	7	**Petsa**	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pangkapaligiran at Kalidad ng Pamumuhay ng Tao Teknolohiya at Ekonomiya ng Lipunang Maritime Panloob at Panlabas na Kalakalan		
Pangalan:		**Baitang at Pangkat:**	

I. Gawain Bilang #9: Mensahe para sa Nakaraan (#TimeTravel)

II. Layunin: Napahahalagahan ang papel na ginampanan ng mga teknolohiya ng mga sinaunang Pilipino ayon iba't ibang yugto o panahon ng bato.

III. Mga Kailangang Materyales:
- kuwaderno at ballpen

IV. Panuto: Itala ang kanilang mga mensahe para sa mga sinaunang ninunong Pilipino. Gamit ang mga *sticky notes*, ilahad at ipapaskil ang mga ito sa *time travel portal.*



SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Araling Panlipunan	**Kuwarter**	1
Bilang ng Aralin	7	**Petsa**	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pangkapaligiran at Kalidad ng Pamumuhay ng Tao Teknolohiya at Ekonomiya ng Lipunang Maritime Panloob at Panlabas na Kalakalan		
Pangalan:		**Baitang at Pangkat:**	

I. Gawain Bilang #10: Pagsusulit

***II.* Mga Layunin:**

1. Naihahambing ang mga teknolohiya ng mga sinaunang Pilipino ayon iba't ibang yugto o panahon ng bato.

2. Natatalakay ang gawaing pang-ekonomiya partikular ang pakikipagkalakalan sa loob at labas ng bansa.

III. Mga Kailangang Materyales:

- Papel at Bolpen

IV. Panuto:

Suriin ang mga sumusunod na larawan at itala ang bilang ayon sa pagkakasunod-sunod ng mga ito sa Panahong Neolitiko, Panahong Paleolitiko, Maagang Panahon ng Metal o Maunlad na Panahon ng Metal.

_____ 1.  Taliptip na Bato mula sa Cagayan Valley

_____ 2.  Daras (adze) – mas makinis na bato

_____ 3.  Calatagan Pot

_____ 4.  mga matitigas na sandata o espada

_____ 5.  Balangay na nahukay sa Butuan

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Araling Panlipunan	**Kuwarter**	1
Bilang ng Aralin	7	**Petsa**	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pangkapaligiran at Kalidad ng Pamumuhay ng Tao Teknolohiya at Ekonomiya ng Lipunang Maritime Panloob at Panlabas na Kalakalan		
Pangalan:		**Baitang at Pangkat:**	

I. Gawain Bilang #11: Takdang Aralin

II. Layunin: Napahahalagahan ang papel na ginampanan ng mga teknolohiya ng mga
sinaunang Pilipino

III. Mga Kailangang Materyales:
- Papel at Bolpen

IV. Panuto: Ilahad ang iyong palagay sa kung aling mga bagay na ginawa o gawain ng ating mga ninuno ang hindi na dapat gamitin o gawin pa at alin naman ang dapat pang ipagpatuloy at pagyamanin. Bakit?

